

**Concursul Județean de Limbă, Comunicare și Literatură Română
pentru elevii de clasa a IV-a „Ionel Teodoreanu”, ediția 2026
Model 1**

Citește cu atenție textul următor, apoi privește tabloul alăturat, realizat de Pierre-Auguste Renoir, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:

Da, undeva, departe, în orașul său, Petruș, băiețașul cu ochi sclipitori și cu nasul cam cârn, nu-l uitase pe Fram. [...] Poate că nu l-au uitat nici alți copii, din alte nenumărate târguri prin care a cutreierat Circul Struțki cu Arca lui Noe, plină de elefanți, de tigri, de lei, de șerpi, de maimuțe! Poate că mai istorisesc și acum hâtrele lui **năzdrăvăni!** Poate că un puștan mai mucalit încearcă și acum să-l imite cum saluta, cum știa să cânte din armonică și cum poftea luptătorii în arenă, să-și măsoare puterile cu dânsul, la trântă voinicească. Dar Petruș nu se mărginise numai la asemenea **săgalnice** amintiri. Pentru el amintirile nu erau numai prilej de ghidușii și de hazuri. De dragul lui Fram se așternuse în toată legea la citit felurite cărți despre urși albi și despre expedițiile polare. Sfârșea una și începea alta. Pe urmă, se întorcea din nou la cele pe care le-a mai citit. Iar a doua zi povestea cu mare aprindere prietenilor aceste peripeții.

Fetița cu părul bălai și cu ochii albaștri, nepoata fostului profesor, se ținuse de cuvânt. Vorbise cu bunicul, luând povestea pe departe, cu mici și nevinovate șiretlicuri.

– Bunicule, mai ții minte pe băiatul de lângă noi, de la circ, din seara reprezentației de adio?

– Ei? Ce-i cu **dânsul**? [...]

– Grozav îi mai place lui **să citească** istorii despre urși albi și despre călătoriile la poli...

– Foarte frumos pentru el. Am văzut eu că are o privire de băiat deștept.

– Da, dar nu are cărți, bunicule!

Bunicul se prefăcuse a se mira, zâmbind pe sub mustățile albe, fiindcă bănuia că nepoțica n-a adus ea vorba fără un anume rost.

– Cum asta, n-are cărți? Și mă întreb, de unde știi mățaluță că n-are cărți?

– Mi-a spus el. [...]

Petruș s-a înfățișat la ușă a doua zi. Și fostul profesor, bătrânul pensionar, după ce a stat puțin de vorbă, îl îndemnă:

– Haidem sus, în bibliotecă, să alegem împreună ce-ți dorește inima...

Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*

Pierre-Auguste Renoir, *Jean Renoir desenând*

Subiectul I (30 de puncte):

Valorificând sugestiile textului și ale imaginii date, redactează o compunere de cel puțin 200 de cuvinte, cu titlul *Taine din povești*, în care să-ți imaginezi întâlnirea de neuitat a lui Petruș cu o carte misterioasă ce îl atrage în povestea magică a unui vis împlinit, în care el însuși devine un erou.

Pentru obținerea punctajului acordat, vei avea în vedere:

- adecvarea conținutului la cerință, prin abordarea creativă, originală a temei;
- îmbinarea narațiunii cu descrierea și dialogul;
- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a faptelor;
- descrierea fizică a unui personaj cu puteri supranaturale.

Subiectul al II-lea (60 de puncte):

1. Notează câte un sinonim (cuvânt cu înțeles asemănător) potrivit sensului din text al cuvintelor: *ghidușii*, *nevinovate*, *călătoriile*, *bănuia*. **(8 p.: 4 x 2 p.)**

2. Alcătuieste câte un enunț cu perechile de ortograme ale următoarelor cuvinte: *noi*, *care*. **(8 p.: 2 x 4 p.)**

3. Notează pe foaia de concurs litera corespunzătoare variantei de răspuns pe care o consideri corectă:

A. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a. ex-pe-di-ții-le, mu-stă-ți-le;
- b. ex-pe-di-ți-i-le, mus-tă-ți-le;
- c. ex-pe-di-ți-ile, mus-tă-țiile.;
- d. exp-e-di-ți-i-le, must-ă-ți-le.

B. Verbul este utilizat cu forma potrivită în enunțul:

- a. Fetița privii curioasă spre bibliotecă.
- b. Băiatul ar privii cu interes cartea din bibliotecă.
- c. Eu privii atent bibliotecă;
- d. Copilul privii cartea cu mirare.

C. Pot fi folosite ca alte părți de vorbire cuvintele din seria:

- a. povestea, noi;
- b. copii, bătrânul;
- c. mici, peripeții;
- d. vorba, lui.

D. Enunțul *Bunicul se prefăcuse a se mira, zâmbind pe sub mustățile albe* conține:

- a. două verbe;
- b. trei verbe;
- c. patru verbe;
- d. un verb.

E. Forma corectă de plural a substantivului subliniat, adecvată contextului: *În somn, fetița avea un vis ciudat despre Fram.* este:

- a. vise;
- b. visuri;
- c. ambele forme;
- d. altă formă.

(20 p.: 5 x 4 p.)

4. Precizează ce reprezintă ca parte de vorbire fiecare dintre cuvintele subliniate în text. (12p.: 4 x 3 p.)

5. Construiește o propoziție exclamativă, în care cuvântul *cărți* (cu această formă, având funcție de subiect, dar cu alt sens decât în text) să fie determinat de două părți de vorbire diferite. (12p.: 6x2p.)

NOTĂ: Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă **20 de puncte** pentru **redactarea întregii lucrări:** coerența exprimării, proprietatea termenilor, ortografie, punctuație, lizibilitate, așezarea în pagină, respectarea, în compunere, a limitei minime de rânduri indicate.

Din oficiu: 10 puncte. Total: 120 de puncte.

Timp de lucru: 60 de minute.

Succes!